

TIELLE

Taaksemme on jäänyt hajaannuksen vuosi, aatteellisen ja poliittisen horjunnan vuosi, vuosi, jona puolue kulki tietöntä taivalta. Kaikkien puolueen järjestöjen jäsenmäärä väheni, eräät järjestöt — nimenomaan sellaiset, joissa oli vähiten proletaareja, — menivät hajalle. Vallankumouksen synnyttämiä puolueen puolijulkisia laitoksia kohtasi palo toisensa jälkeen. Asiat menivät niin pitkälle, että eräillä puolueen sisällä olevilla hajaannusmielialan valtaan joutuneilla aineksilla heräsi kysymys, pitääkö entinen sosialidemokraattinen puolue säilyttää, pitääkö jatkaa *sen* työtä, täytyykö taas mennä maanalaisuuteen ja miten se on tehtävä, — ja äärimmäiset oikeistolaiset vastasivat tähän kysymykseen siinä mielessä, että täytyy legalisoitua hinnalla millä hyvänsä, jopa suoranaisen puolueohjelmasta, -taktiikasta ja -järjestöstäkin kieltäytymisen hinnalla (niin sanottu likvidaattorivirtaus). Kriisi oli epäilemättä myös aatteellis-poliittinen eikä ainoastaan organisatorinen.

Hiljattain koolla ollut VSDTP:n Yleisvenäläinen konferenssi johdattaa puolueen tielle ja muodostaa nähtävästi käännekohdan Venäjän työväenliikkeen kehityksessä vastavallankumouksen voiton jälkeen. Keskuskomitea on vahvistanut konferenssin päätökset, jotka on painettu puolueemme Keskuskomitean julkaisemassa erikoisessa „Tiedonannonssa”, ja ne ovat siis koko puolueen päätöksiä seuraavaan edustajakokoukseen asti. Näissä päätöksissä on annettu täysin selvä vastaus kysymykseen kriisin syistä ja merkityksestä sekä keinoista, joilla siitä voidaan selviytyä. Toimimalla konferenssin päätöslauselmien hengessä, saamalla aikaan sen, että *kaikki* puolueyöntekijät tajuavat

selvästi ja täydelleen puolueen nykyiset tehtävät, järjestöme kykenevät lujittamaan voimiaan ja liittämään ne yhteen yksimielistä ja vireätä vallankumouksellis-sosiaalidemokraattista työtä varten.

Puoluetta vaivaavan kriisin perussyö on osoitettu organisaatiokysymyksestä tehdyn päätöslauselman perusteluissa. Perussyöinä kriisiin on työväenpuolueen puhdistuminen horjuvista intelligentti- ja pikkuporvarillisista aineksista, jotka ovat lyöttäytyneet työväenliikkeen mukaan pääasiallisesti siinä toivossa, että porvarillis-demokraattisen vallankumouksen voitonpäivä on lähellä, ja jotka eivät ole jaksaneet kestää lujina taantumuksen kaudella. Epävakaaisuutta on ilmennyt sekä teorian alalla („luopuminen vallankumouksellisesta marxilaisuudesta”: päätöslauselma nykyisestä ajankohdasta), taktiikan alalla („tunnuksien tyypistäminen”) että puolueen organisaatiopolitiikan alalla. Tietoiset työläiset ovat antaneet vastaiskun tälle epävakaisuudelle, esiintyneet päättäväisesti likvidaattoruutta vastaan ja alkaneet ottaa puoluejärjestöjen asiain hoitamisen ja niiden johdon omiin käsiinsä. Se, ettei tämä puolueemme perustava ydinjoukko kyennyt heti voittamaan hajaannuksen ja kriisin aineksia, ei johtunut yksistään siitä, että tehtävä oli suuri ja vaikea vastavallankumouksen voiton oloissa, vaan myöskin siitä, että niiden työläisten keskuudessa, jotka olivat mielialaltaan vallankumouksellisia, mutta joilla ei ollut riittävän vahvaa sosialistista tietoisuutta, ilmeni vissiiä välinpitämättömyyttä puoluetta kohtaan. Konferenssin päätökset, jotka ilmaisevat sosialidemokratian vakiintuneen mielipiteen hajaannusta ja hoipertelua vastaan käytävän taistelun keinoista, onkin osoitettu ensi kädessä juuri Venäjän tietoisille työläisille.

Luokkien nykyisten keskinäissuhteiden ja tsarismien uuden politiikan marxilainen analysointi; — sen lähimmän taistelupäämäärän osoittaminen, minkä puolueemme yhä edelleenkin asettaa itselleen; — niiden vallankumouksen opetusten arviointi, joita saatiin vallankumouksellis-sosiaalidemokraattisen taktiikan oikeellisuutta koskevassa kysymyksessä; — puoluetta vaivaavan kriisin syiden selvittäminen sekä sen merkityksen osoittaminen, mikä puolueen proletaarisella aineksella on taistelussa kriisin voittamiseksi; — illegaalisen ja legaalisen organisaation välistä suhdetta koskevan kysymyksen ratkaiseminen; — Duuman

puhujalavan käytön välttämättömyyden tunnustaminen ja tarkkojen toimintaohjeiden laatiminen duumaryhmellemme, samalla kun suoraan arvostellaan sen virheitä; — tällainen on konferenssin päätösten tärkein sisältö, päätösten, jotka antavat täydellisen vastauksen kysymykseen, minkälainen on se varma tie, jonka työväenluokan puolue on valinnut nykyisenä raskaana aikana. Tarkastelkaamme lähemmin tätä vastausta.

Luokkien keskinäissuhde niiden poliittisen ryhmytyksen kannalta pysyy samana kuin mikä oli luonteenomaista sille ylielelylle kaudelle, jolloin joukot kävivät suoranaista vallankumoustaistelua. Talonpoikaiston valtava enemmistö ei voi olla pyrkimättä sellaiseen agraarikumoukseen, joka hävittäisi puolittain maaorjuudellisen maanhallinnan ja joka ei ole toteutettavissa ilman tsaarivallan kukistamista. Taantumuksen voitto on painanut erikoisen kovasti talonpoikaiston demokraattisia aineksia, talonpoikaiston, joka ei kykene pysyvästi järjestäytymään, mutta kaikesta sorrostaikin huolimatta, mustasotniaalaisesta Duumasta huolimatta, trudovikkien äärimmäisestä epävakaisuudesta huolimatta talonpoikaisjoukkojen vallankumouksellisuus näkyy selvästi jopa III Duumassa käydyistä keskusteluistakin. Proletariaatin peruskanta Venäjän porvarillis-demokraattisen vallankumouksen tehtävien suhteen pysyy muuttumattomana: demokraattisen talonpoikaiston johtaminen, sen kiskaiseminen irti liberaalisten porvarien, kadettipuolueen vaikutuksesta, joka erillisistä pikkuriidoista huolimatta edelleen lähentyy lokakuulaisia ja joka aivan viime aikoina on pyrkinyt luomaan kansallisliberalismia, tukemaan tsarismia ja taantumusta harjoittamalla shovinistista agitaatiota. Taistelua käydään edelleenkin — sanotaan päätöslauselmassa — monarkian täydellisen hävittämisen sekä proletariaatin ja vallankumouksellisen talonpoikaiston suorittaman valtiovallan valloittamisen puolesta.

Itsevaltius on yhä proletariaatin ja kaikkien kansanjoukkojen päävihollinen. Mutta olisi virhe luulla, että se pysyy entisellään. Stolypinin „perustuslaki” ja Stolypinin agraaripolitiikka merkitsevät uutta vaihetta vanhan puoliksi patriarkallisen, puoliksi maaorjuudellisen tsarismin rappeutumisessa, uutta askelta sen muuttamisessa porvarilliseksi monarkiaksi. Ne Kaukasian edustajat olivat väärässä, jotka tahtoivat joko poistaa kokonaan ajankohdan tällaisen

luonnehtimisen tahi asettaa „porvarilliseksi”-sanan tilalle sanan „plutokraattiseksi”. Itsevaltius on ollut plutokraattista jo aikoja sitten, mutta porvarilliseksi — agraari-politiikkansa kannalta ja sen suoranaisen, yleiskansallisessa mitassa järjestetyn liiton kannalta, jonka itsevaltius on tehnyt porvariston vissien kerrosten kanssa,— se tulee vasta vallankumouksen ensimmäisen vaiheen jälkeen, vallankumouksen antamien iskujen vaikutuksesta. Itsevaltius on ammoisista ajoista ruokkinut porvaristoa, ja porvaristo on jo kauan sitten raivannut ruplalla itselleen pääsyn „korkeimpiin” piireihin ja vaikutusvaltaa lainsäädännössä ja hallinnassa sekä hankkinut paikkoja rinnan jalosukuisen aateliston kanssa, mutta nykyisen ajankohdan omalaatuisuus on siinä, että itsevaltiuden on ollut pakko muodostaa edustuslaitos porvariston vissejä kerroksia varten, sen on ollut pakko harjoittaa tasapainottamista niiden ja maaorjuuttajien välillä, järjestellä Duumassa liittoa näiden kerrosten välillä, sen on ollut pakko sanoa hyvästit kaikille maamiehen patriarkallisuuteen perustetuille toiveilleen ja hakea kyläyhteisöä hävittävilta pohatoilta tukea maalaisjoukkoja vastaan.

Itsevaltius verhoaa itseään näennäisesti perustuslaillisilla laitoksilla, mutta samaan aikaan sen luokkaolemus paljastuu todellisuudessa ennen kuulumattoman selvästi sen ansiosta, että tsaari on tehnyt liiton Purishkevitchien ja Gutshkovien kanssa, ja vain heidän kanssaan. Itsevaltius yrittää ottaa huolekseen porvarillisen vallankumouksen objektiivisesti välttämättömien tehtävien ratkaisemisen — sellaisen kansanedustuslaitoksen luomisen, mikä todella hoitaisi porvarillisen yhteiskunnan asioita, sekä maaseudun keskiaikaisten, sekavien ja vanhentuneiden agraarisuhteiden puhdistamisen; mutta juuri käytännöllinen tulos näistä itsevaltiuden ottamista uusista askelista on tähän saakka ollut nollan arvoinen, ja se osoittaa vain entistä havainnollisemmin, että historiallisen tehtävän ratkaisemiseksi tarvitaan muita voimia ja muita keinoja. Miljoonaisten politiikkaan perehtymättömien joukkojen tajunnassa itsevaltius on tähän saakka ollut yleensä kansanedustuslaitoksen vastakohta; nyt taistelu supistaa tarkoituseränsä, määrittelee konkreettisemmin tehtävänsä, jona on taistelu vallasta valtiossa ja joka määrää itse edustuslaitoksen luonteen ja merkityksen. Senpä tähden III Duuma sinänsä merkitsee erikoista

vaihetta vanhan tsarismen rappeutumisessa, sen seikkailuluonteeseen voimistumisessa, vanhojen vallankumoustehtävien syventymisessä, näiden tehtävien puolesta käytävän taistelun kentän (ja taistelun osanottajien lukumäärän) laajentumisessa.

Tämä vaihe on läpäistävä; ajankohdan uudet olosuhteet vaativat uusia taistelumuotoja; Duuman puhujalavan käyttäminen näyttää ehdottoman välttämättömältä; etualalle nousee proletariaatin joukkojen pitkälinen kasvattamis- ja järjestämistyö; legaalisen ja illegaalisen organisaation toisiinsa yhdistäminen asettaa puolueen eteen erikoisia tehtäviä; sekä teoreettisten että käytännöllisten tarkoituksien kannalta on välttämätöntä tehdä tunnetuksi ja selittää vallankumouksen kokemusta, vallankumouksen, jota liberaalit ja likvidaattori-intelligentit koettavat halventaa. Mutta puolue, jonka tulee taistelukeinojen ja menetelmien alalla osata huomioida uudet olosuhteet, pitää taktillisen linjansa muuttumattomana. Vuosien 1905—1907 joukkotaistelun kokemus — sanotaan konferenssin eräessä päätöslauselmassa — on vahvistanut vallankumouksellissosialidemokraattisen taktiikan oikeaksi. Tappio, jonka vallankumous kärsi tämän ensimmäisen kamppailun tuloksena, ei osoittanut sitä, että tehtävät olisivat olleet vääriä, että lähimmät päämäärät olisivat olleet „utopistisia”, että keinot ja menetelmät olisivat olleet virheellisiä, vaan sen, että voimat eivät olleet riittävän valmennettuja, että vallankumouksellinen kriisi ei ollut kyllin syvä ja laaja — mutta Stolypin ja kumpp. ahertavat mitä kiitettävimmällä uutteruudella syventääkseen ja laajentaakseen sitä! Antaa liberaalien ja hämentyneiden intelligenttien masentua ensimmäisen todella joukkoluontoisen vapaustaistelun jälkeen ja jankuttaa pelkurimaisesti: älkää menkö sinne, missä teidät on jo kerran lyöty, älkää astuko uudelleen tälle kohtalokkaalle tielle. Tietoinen proletariaatti vastaa heille: historian suursodat, vallankumouksen suuret tehtävät on ratkaistu vain siten, että etumaiset luokat ovat useammin kuin kerran tai pari käyneet rynnistykseen ja pyrkineet voittoon tappioiden kokemuksesta oppineina. Lyödyt armeijat oppivat hyvin. Venäjän vallankumoukselliset luokat on lyöty ensimmäisessä ottelussa, mutta vallankumouksellinen tilanne on säilynyt. Vallankumouksellinen kriisi lähenee vielä kerran, se

kypsy uudelleen, uusissa muodoissa ja toisia teitä — toisinaan paljon hitaammin kuin haluaisimme. Meidän on tehtävä se pitkälinen työ, jota tarvitaan entistä laajempien joukkojen valmentamiseksi siihen, niiden valmentamiseksi vakavammin, siten, että otetaan huomioon korkeammat ja konkreettisemmat tehtävät, ja mitä menestyksellisemmin tämä työ tulee tehdyksi, sitä varmempi on oleva voitto uudessa taistelussa. Venäjän proletariaatti voi olla ylpeä siitä, että sen johdolla orjain kansakunta muuttui vuonna 1905 ensi kerran tsarismmin kimppuun hyökkääväin miljoonain sotajoukoksi, vallankumouksen armeijaksi. Ja sama proletariaatti kykenee nyt tekemään johdonmukaisesti, järkähtämättömästi, kärsivällisesti entistä mahdollisimman vallankumousvoiman uusien kaaderien kasvatus- ja valmentamistyön.

Kuten jo mainitsimme, Duuman puhujalavan käyttö on tämän kasvatus- ja valmentamistyön välttämätön elimellinen osa. Konferenssin päätöslauselma duumaryhmästä viitoittaa puolueellemme sen tien, mikä on lähinnä — jos etsitään esimerkkejä historiasta — saksalaisten sosialidemokraattien kokemuksta poikkeuslain ajalta. Illegaalisen puolueen on osattava käyttää, sen on opittava käyttämään hyväksi legaalista duumaryhmää, sen on kasvatettava tästä viimeksi mainitusta tehtäviensä tasalla oleva puoluejärjestö. Jos asetettaisiin kysymys edustajaryhmän poiskutsumisesta (konferenssissa oli kaksi „otzovistia”, mutta he eivät asettaneet tätä kysymystä suoraan) tai kieltäydyttäisiin arvostelemasta suoraan ja avoimesti ryhmän virheitä, luettelemasta niitä päätöslauselmassa (konferenssissa eräät edustajat tavoittelivat sitä), niin se olisi kaikkein virheellisintä taktiikkaa, mitä murehdittavinta johdonmukaisen, nykyhetken olojen saneleman proletaarisen työn välttelemistä. Päätöslauselma tunnustaa täysin sen, että edustajaryhmällä on ollut sellaisiakin virheitä, joista se ei ole vastuussa yksin ja jotka ovat täysin yhtäläisiä niiden virheiden kanssa, joita kaikki puoluejärjestömme ovat kiertämättä tehneet. Mutta on muitakin virheitä — poikkeamia puolueen *poliittiselta linjalta*. Koska näitä poikkeamia on ollut, koska niitä on tehnyt järjestö, joka avoimesti esiintyy koko puolueen nimessä, niin puolueen velvollisuus oli sanoa selvästi ja suoraan, että ne olivat poikkeamia. Länsi-

Euroopan sosialististen puolueiden historiassa on ollut monia esimerkkejä parlamenttiryhmien epänormaalista suhteista puolueeseen; romaanisissa maissa nämä suhteet ovat nykyäänkin varsin usein epänormaaliset, parlamenttiryhmät eivät ole kyllin puoluekantaisia. Meidän on heti alunperin asetettava toisella tavalla sosialidemokraattisen parlamentarismien luominen Venäjällä, ryhdyttävä heti yksimieliseen työhön tällä alalla,— jotta jokainen sosialidemokraattinen edustaja tuntisi käytännössä, että hänen takanaan on puolue, että se kärsii hänen virheistään ja pitää huolta hänen tiensä oikaisemisesta,— jotta jokainen puolueyöntekijä ottaisi osaa puolueen yleiseen duumatyöhön, ottaisi oppia sen askelten asiallisesta marxilaisesta arvostelusta, tuntisi velvollisuudekseen auttaa sitä, pyrkisi siihen, että edustajaryhmän erikoislaatuinen työ tulisi alistetuksi puolueen koko propaganda- ja agitaatiotyölle.

Konferenssi oli ensimmäinen suurimpien puoluejärjestöjen edustajain arvovaltainen kokous, joka käsitteli sosialidemokraattisen duumaryhmän toimintaa koko istuntokauden ajalta. Ja konferenssin päätös osoittaa selvästi, kuinka puolueemme tulee järjestämään duumatyönsä, miten tiukat vaatimukset se tällä alalla asettaa itselleen ja edustajaryhmälle, kuinka järkkymättä ja johdonmukaisesti se aikoo tehdä työtä todella sosialidemokraattisen parlamentarismien kasvattamiseksi.

Kysymyksellä duumaryhmään suhtautumisesta on taktillinen ja organisatorinen puolensa. Tässä jälkimmäisessä suhteessa duumaryhmää koskeva päätöslauselma on jälleen vain niiden organisaatiopolitiikan yleisten periaatteiden soveltamista erilliseen tapaukseen, jotka konferenssi määritteli päätöslauselmassa organisaatiokysymystä koskevista ohjeista. Konferenssi totesi VSDTP:ssä olevan kaksi perusvirtausta tässä kysymyksessä: toinen asettaa painopisteen illegaaliseen puoluejärjestöön, ja toinen, joka on enemmän tai vähemmän sukua likvidaattoruudelle, asettaa painopisteen legaalisiin tai puolilegaalisiin järjestöihin. Asianlaita on siten, että nykyiselle ajankohdalle, kuten jo osoitimme, on luonteenomaista se, että puolueesta on eronnut joku määrä puolueyöntekijöitä, varsinkin intelligenssiin kuuluvia, mutta osaksi työläisiäkin. Likvidaattorivirtaus asettaa kysymyksen siten, että ovatko ne ainekset,

jotka eroavat puolueesta ja valitsevat toimikentäkseen legaaliset järjestöt, parhaita, aktiivisimpia aineksia, vai poistuvatko puolueesta „horjuvat intelligentti- ja pikkuporvariainekset”? Sanomattakin on selvää, että konferenssi, joka hylkäsi ja tuomitsi jyrkästi likvidaattoruuden, vastasi jälkimmäisessä mielessä. Puolueen proletaarisimmat ainekset ja periaatteellisesti johdonmukaisimmat ja sosialidemokraattisimmat intelligenttiainekset ovat pysyneet uskollisina VSDTP:lle. Puolueesta eroaminen on puolueen puhdistumista, sen vapautumista häilyvimmistä, epäluotettavista ystäväistä, „mukana kulkijoista” (Mitläufereista), joita on aina lyöttäytynyt tilapäisesti proletariaatin mukaan ja joita värväytyy pikkuporvariston tahi „luokastaan suistuneiden”, s.o. sellaisten ihmisten joukosta, jotka ovat joutuneet pois jonkin vissin luokan raiteilta.

Tästä puolueen järjestöperiaatteen arvioinnista johtuu itsestään myös konferenssin hyväksymä organisaatiopolitiikan linja. Illegaalisen puoluejärjestön lujittaminen, puoluesolujen luominen kaikille työaloille, „puhtaasti puoluekantaisten, vaikkapa vähälukuistenkin työläiskomiteain” ensivuoroinen perustaminen „jokaiseen teollisuuslaitokseen”, johtotehtävien keskittäminen työläisten omasta keskuudesta nousseiden sosialidemokraattisen liikkeen johtajain käsiin,— sellainen on tämän päivän tehtävä. Ja näiden solujen ja komiteoiden tehtävänä pitää luonnollisesti olla kaikkien puolilegaalisten ja, mikäli mahdollista, myös legaalisten järjestöjen käyttäminen, „kiinteän yhteyden” ylläpito „joukkoihin” ja työn ohjaaminen siihen suuntaan, että sosialidemokratia ottaisi varteen kaikki joukkojen vaatimukset. Jokaisen solun ja puolueen jokaisen työläiskomitean pitää muodostua „joukkojen keskuudessa harjoitettavan agitaatio-, propaganda- ja käytännöllisen organisaatiotyön tukikohdaksi”, s.o. niiden pitää mennä ehdottomasti sinne, minne menevät joukot, ja pyrkiä joka askelella sysäämään näiden tietoisuutta sosialismin suuntaan, yhdistämään jokainen osakysymys proletariaatin yleisiin tehtäviin, muuttamaan jokainen järjestötoiminnallinen aloite *luokkaa* yhteenliittäväksi teoksi, valloittamaan itselleen tarmollaan ja aatteellisella vaikutuksellaan (eikä tietenkään virka-asemillaan ja -arvoillaan) johtava osuus kaikissa legaalisisissa proletaarisissa järjestöissä. Vaikka

nämä solut ja komiteat tulevatkin toisinaan olemaan sangen vähälukuisia, niin sen sijaan niitä ovat yhdistämässä puolueperinteet ja puolueorganisaatio, selvä luokkaohjelma; ja pari kolme puoluekantaista sosialidemokraattia kykenee näin muodoin välttymään epämääräisiin julkisiin järjestöihin liukenemiselta ja pystyy kaikissa oloissa, kaikenlaisten olosuhteiden ja kaikkinaisten tilanteiden vallitessa ajamaan puoluelinjaansa, vaikuttamaan ympäristöön koko puolueen hengessä antamatta ympäristön niellä itseään.

Voidaan hajottaa kaikenlaatuisia joukkojärjestöjä, voidaan vainota legaalisia ammattiliittoja, vastavallankumouksellisen komennon vallitessa voidaan poliisivainoilla pilata kaikki työväen avoimet aloitteet, mutta mikään voima maailmassa ei voi hävittää suurien työläisjoukkojen yhteenkokoontumista kapitalistisessa maassa, ja Venäjä on jo tullut sellaiseksi. Tavalla tahi toisella, laillisesti tai puolilaillisesti, avoimesti tai salatusti työväenluokka löytää itselleen niitä tai näitä yhdistymiskohtia,— joukkojen kärkeä tulevat aina ja kaikkialla kulkemaan puolueen tietoiset sosialidemokraatit, he tulevat aina ja kaikkialla liittymään yhteen toistensa kanssa vaikuttaakseen joukkoihin puoluehengessä. Ja sosialidemokratia, joka on avoimessa vallankumouksessa todistanut olevansa luokan puolue ja joka kykeni johtamaan miljoonat mukanaan sekä lakkoon että kapinaan vuonna 1905 ja vaaleihin vuosina 1906—1907, kykenee nytkin pysymään luokan puolueena, joukkojen puolueena, pysymään etujoukkona, joka vaikeimpinakaan aikoina ei irtaudu muusta armeijasta ja joka kykenee auttamaan sitä läpäisemään nämä raskaat ajat, yhdistämään uudelleen rivinsä, valmentamaan yhä uusia taistelijoita.

Antaa mustasotnialaisten biisonien riemuita ja mylviä Duumassa ja Duuman ulkopuolella, pääkaupungissa ja syrjäseuduilla, antaa taantumuksen raivota,—ratki viisas hra Stolypin ei voi ottaa askeltakaan lähentämättä nuorallatanssivan itsevaltiuden kaatumista, aiheuttamatta uutta mahdotonta ja järjetöntä sekavuutta politiikassa, tuomatta uusia ja vereksiä lisävoimia proletariaatin riveihin, talonpoikaisjoukkojen vallankumouksellisten ainesten riveihin. Puolue, joka kykenee lujittumaan tehdäkseen johdonmukaista työtä kiinteässä yhteydessä joukkoihin,

etumaisen luokan puolue, joka kykenee järjestämään luokan etujoukon ja suuntaa voimansa niin, että kykenee vaikuttamaan sosialidemokraattisessa hengessä proletariaatin elämän jokaiseen ilmaukseen, tämä puolue voittaa ehdottomasti.

*„Sotsial-Demokrat“ № 2,
tammikuun 28
(helmikuun 10) pnä 1909*

*Julkaisuaan „Sotsial-Demokrat“ lehdessä
tarkin mukaan*
